

Briselē, 2018. gada 16. novembrī
(OR. en)

13987/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0236(COD)

ESPACE 61	MI 807
RECH 476	ENER 364
COMPET 748	EMPL 515
IND 331	CSC 314
EU-GNSS 25	CSCGNSS 9
TRANS 518	CSDP/PSDC 633
AVIATION 146	CADREFIN 333
MAR 164	CODEC 1921
TELECOM 389	IA 379

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepri. dok. Nr.:	13980/18 + COR1
K-jas dok. Nr.:	9898/18 + ADD 1-4
Temats:	<i>Gatavošanās Eiropas Savienības Padomei (Konkurētspēja (iekšējais tirgus, rūpniecība, pētniecība un kosmos)) 2018. gada 29. un 30. novembrī</i> Regula, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu (pirmais lasījums) – <i>progresu ziņojums</i>

I. IEVADS

1. 2018. gada 6. jūnijā Komisija ar minēto regulas priekšlikumu iepazīstināja Eiropas Parlamentu un Padomi.

2. Ierosinātā regula ir viens no turpmākiem pasākumiem, kas izriet no Komisijas paziņojuma par kosmosa stratēģiju Eiropai. Ierosinātās jaunās programmas vispārīgie mērķi ir šādi:
- nodrošināt augstas kvalitātes, aktuālus un attiecīgā gadījumā drošus kosmosa datus, informāciju un pakalpojumus, ja iespējams, – globālā mērogā, apmierinot pašreizējās un turpmākās vajadzības, un būt atbilstīgai Savienības politiskajām prioritātēm;
 - maksimāli palielināt sociālekonomiskos ieguvumus, tostarp sekmējot Programmas komponentu sniegto datu, informācijas un pakalpojumu pēc iespējas plašāku izmantošanu;
 - stiprināt Savienības un tās dalībvalstu drošību, tās rīcības brīvību un stratēģisko autonomiju;
 - sekmēt Savienības kā kosmosa nozares vadoša spēka lomu starptautiskajā arēnā un stiprināt tās nozīmi globālu problēmu risināšanā un globāla mēroga iniciatīvu atbalstīšanā.
3. Ierosinātās kosmosa programmas mērķis ir garantēt turpināmību un attīstību attiecībā uz *Galileo* un *EGNOS* (Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienests), ES satelītu pozicionēšanas sistēmu un *Copernicus*, kas ir pasaules modernākā Zemes novērošanas sistēma. Kosmosa situācijas apzināšanās (*Space Situational Awareness – SSA*) iniciatīva ilgtermiņā atbalstīs kosmosa darbību ilgtspējību un drošību, nodrošinot aizsardzību pret apdraudējumiem kosmosā. Jaunā valdības satelītsakaru (*Govsatcom*) iniciatīva dalībvalstīm un ES drošības dalībniekiem nodrošinās garantētu piekļuvi drošiem satelītsakariem.

4. Komisija ierosina:

- vienkāršot un racionalizēt esošo ES kosmosa politikas tiesisko regulējumu. Pirmo reizi visas kosmosa darbības ir aptvertas ar vienu juridisko pamatu (LESD 189. pants, kosmoss). Priekšlikumā vienā tekstā apvienoti un saskaņoti dažādi noteikumi, kas līdz šim bija iekļauti atsevišķās regulās vai lēmumos, un papildināti ar jauniem elementiem;
- paredzēt budžeta ieguldījumus un mehānismus, ņemot vērā, ka vēl ir jāgaida iznākums sarunās par daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021–2027. gadam. Programmai 2021–2027. gada laikposmā paredzētais kopējais budžets ir 16 miljardi EUR faktiskajās cenās, kurš orientējoši sadalās šādi: *Galileo* un *EGNOS* vajadzībām paredzēti 9,7 miljardi EUR; *Copernicus* – 5,8 miljardi EUR; *SSA* un *Govsatcom* – 0,5 miljardi EUR;
- izveidot vienotu un vienkāršotu pārvaldības sistēmu. Komisija arī turpmāk būs atbildīga par vispārējās programmas pārvaldību. Komisija ierosina Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas aģentūru pārdēvēt par ES Kosmosa programmas aģentūru, kura pastiprināti atbalstīs ES kosmosa darbību izmantošanu un apgūšanu tirgū, un tai būs pastiprināta loma, nodrošinot drošības akreditāciju visiem programmas komponentiem. Ņemot vērā to, ka nevienas citas struktūras rīcībā nav tik plašas zinātnības, Eiropas Kosmosa aģentūra joprojām būs galvenais partneris ES kosmosa programmas tehniskajā un operatīvajā īstenošanā;
- precizēt un standartizēt programmas drošības regulējumu, jo īpaši attiecībā uz principiem un procedūrām, kas jāievēro, un veicamajiem pasākumiem.

5. Eiropas Parlamenta Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (*ITRE*) par referentu ir iecēlusi *Massimiliano Salini* kungu (*PPE*, IT), un ir plānots, ka tā par ziņojuma projektu balsos 2018. gada 21. novembrī. Ir iecerēts, ka balsojums plenārsēdē notiks 2018. gada decembrī.

6. Eiropas Ekonomikas un sociālā komiteja 2018. gada 17. oktobrī pieņēma un iesniedza atzinumu ¹, savukārt Reģionu komiteja atzinumu vēl nav sniegusi.

¹ Dok. 13686/18.

II. DARBS PADOMĒ

7. Kosmosa jautājumu darba grupa šo priekšlikumu izskatīja 20 sanāksmēs, kas notika prezidentvalstu Bulgārijas un Austrijas vadībā.
8. Tā kā ierosinātā regula ir viena no priekšlikumu paketēm, kas saistīta ar jauno DFS, visu to noteikumu izskatīšana, kas ir ar ietekmi uz budžetu vai kas ir horizontāli, ir atlikta, gaidot turpmākā darba rezultātus saistībā ar DFS. Šie noteikumi, kas tekstā parādās kvadrātiekvās, attiecas uz klimata politikas mērķi (13. apsvērums), Savienības budžeta aizsardzību, ja konstatēti vispārēji trūkumi saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs (22. apsvērums), trešo valstu dalību ES programmā (7. panta 2. punkts)), īpašumtiesības uz aktīviem un aktīvu izmantošana – līgumi vai citas vienošanās ar trešām pusēm (9. panta 3. un 4. punkts) un finansējums programmas īstenošanai (11. panta 1. punkts).
9. Šim priekšlikumam pievienotais ietekmes novērtējums tika detalizēti analizēts 2018. gada 13. un 26. jūnijā, īpaši uzmanību pievēršot tiem aspektiem, kurus delegācijas bija lūgušas precizēt sīkāk. Vēl, izmantojot anketu, tika saņemtas atbildes, kas ļāva apzināt konkrētus specifiskus jautājumus, kam bija nepieciešama īpaša uzmanība un padziļinātas diskusijas.
10. Delegācijas puda gandarījumu par Komisijas priekšlikumu, kura pamatā ir 2016. gada kosmosa stratēģija Eiropai, un plašu atbalstu guva ierosinātā noteikumu vienkāršošana un racionalizēšana un finansējums. Dalībvalstis uzskata, ka ārkārtīgi būtiski ir nodrošināt kosmosa pamatprogrammu (*Copernicus*, *Galileo* un *EGNOS*) turpināmību, un arī puda gandarījumu par elementiem, kas saistīti ar "vecu" un "jauno" ar kosmosu saistīto dalībnieku konkurētspēju, īpaši MVU un jaunuzņēmumu konkurētspēju, kā arī attiecībā uz kosmosu kā digitālās ekonomikas iespēju vairotāju, sinerģijām ar citām Savienības programmām, iekļautību un spēju veidošanas pasākumiem.

III. GALVENIE NEATRISINĀTIE JAUTĀJUMI UN GALVENIE GROZĪJUMI TEKSTĀ

11. Kosmosa jautājumu darba grupa ir pabeigusi teksta izskatīšanu, izņemot noteikumus par drošību, attiecībā uz kuriem tiek gaidīts Padomes Drošības komitejas atzinums, kuru Kosmosa jautājumu darba grupa lūdza 2018. gada jūlijā.
12. Beidzamais prezidentvalsts kompromisa priekšlikums ir izklāstīts šā dokumenta papildinājumā (dok. 13987/18 ADD 1). Diskusijas bija par šādiem tematiem:

- a) Pārvaldība (27. –32. pants): teksts ir uzlabots, lai vēl vairāk precizētu lomu sadalījumu starp visiem dalībniekiem (Komisija, dalībvalstis, Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra un Eiropas Kosmosa aģentūra). Ir vajadzīgs papildu darbs, lai labāk formulētu Savienības aģentūras darbību tvērumu.

Saistībā ar pārvaldību ir grozīts 107. pants "Komiteju procedūra", lai iekļautu dažādus programmas komitejas sastāvus – visaptverošo sastāvu un katra komponenta sastāvus, turklāt ir paredzēts, ka visiem sastāviem ir vienādas tiesības. "Drošības" sastāvu papildus izskatīs, tiklīdz būs pieejams Padomes Drošības komitejas atzinums.

- b) Piekluve kosmosam (5. pants): ir jāveic papildu darbs, lai noteiktu darbību perimetru saistībā ar piekļuvi kosmosam.
- c) Kopīgie noteikumi (1.–10. pants): definīcijas tika pielāgotas daudzās teksta daļās ieviestajiem grozījumiem, un ir ieviestas dažas jaunas definīcijas. Ir sīkāk precizēti noteikumi, kas saistīti ar programmas komponentiem un mērķiem.
- d) Budžeta ieguldījumi un mehānismi (11. –13. pants): ieviests papildinājums, kas paredz griestus finansējuma pārdalei starp izdevumu kategorijām.

- e) Finanšu noteikumi (14. –26. pants): ieviests papildinājums, kas paredz iepirkuma padomi, kura pārraudzīs iepirkuma procesu, un sīkāk paskaidroti daži noteikumi. Tomēr pie šīs sadaļas ir nepieciešams turpmāks darbs, jo īpaši pie 25. panta "Savienības būtisko drošības interešu aizsardzība".
 - f) Programmas komponenti (*Galileo* un *EGNOS*, *Copernicus*, Kosmosa situācijas apzināšanās (*SSA*) un *Govsatcom*) (43. –69. pants): noteikumi ir sīkāk izstrādāti un precizēti.
 - g) Savienības aģentūra (70. –99. pants): ir ieviesti vairāki precizējumi par noteikumiem attiecībā uz Savienības aģentūras darbību.
 - h) Rādītāji (Pielikums): ir izstrādāti divi rādītāju kopumi – viens gada ziņojumu vajadzībām un viens nolūkā veikt daudzgadu izvērtējumus par programmas īstenošanu.
13. Kaut arī ir izvērsti būtiski centieni un gūti ievērojami panākumi, prezidentvalsts apzinās, ka ir nepieciešams papildu darbs. Prezidentvalsts iecere ir drīzumā Kosmosa jautājumu darba grupai iesniegt pārskatītu kompromisa priekšlikumu nolūkā par tekstu panākt vispārēju vienošanos un no Pastāvīgo pārstāvju komitejas saņemt pilnvaras pēc iespējas drīz sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu.

IV. NOBEIGUMS

14. Pastāvīgo pārstāvju komiteja un Padome tiek aicinātas pieņemt zināšanai iepriekš izklāstīto ziņojumu par panākumiem, kas gūti, izskatot priekšlikumu regulai, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu.